

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Marcely Rouskové a JUDr. Hany Pipkové v právní věci žalobců: **a) J. P., b) L. P., c) L. P., d) J. P.**, všichni zast. Ing. Alenou Jendřejkovou, daňovou poradkyní, Zábřeh, Žižkova 16, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Praha 1, Letenská 15, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27.8.2010, č.j.: 39/75 892/2010-392

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci – právní nástupci po zemřelém J. P., nar. X - se podanou žalobou domáhali zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta jejich žádost ze dne 24.5.2010 o prominutí části daně z příjmů fyzických osob za zdaňovací období od 1.1.2004 do 19.4.2004 ve výši 1 196 122,- Kč, vyměřené na základě podaného daňového přiznání, evidovaného v rozhodné době u Finančního úřadu v Zábřehu pod č.j. 59522/04 ze dne 18.10.2004, v celkové výši 4 923 540,- Kč a snížené na základě podaného dodatečného daňového přiznání, evidovaného v rozhodné době u Finančního úřadu v Zábřehu pod č.j.: 32476/06 ze dne 4.4.2006, na částku 3 281 172,- Kč.

V odůvodnění rozhodnutí žalovaný mimo jiné uvedl, že úmrtí fyzické osoby, která má příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti dle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění platném pro rok 2004 se z hlediska tohoto zákona považuje za

ukončení podnikatelské činnosti. Proto podle žalovaného daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za toto období, které je povinen dle § 40 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb. podat za zemřelý daňový subjekt dědic (právní nástupce) v termínu do šesti měsíců po jeho úmrtí, je nutno postupovat v souladu s ust. § 23 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. To znamená výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji je nutno upravit m.j. o hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem. Daňová povinnost vzniklá před smrtí fyzické osoby přechází dle § 57 odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb. na dědice.

Dále žalovaný uvedl, že posouzením spisového materiálu bylo zjištěno, že daňové přiznání za období od 1.1.2004 do 19.4.2004 bylo podáno do šesti měsíců od úmrtí daňového subjektu J. P. (dne 18.10.2004-viz č.j. 59522/04), v souladu s ust. § 40 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb. V souladu s ust. § 23 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění platném pro rok 2004 v daňovém přiznání zpracovaném za zůstavitele byl upraven rozdíl mezi příjmy a výdaji, z něhož se vychází pro zjištění základu daně za zdaňovací období 2004. Poslední známou daňovou povinností zůstavitele, která vyplynula z dodatečného daňového přiznání ze dne 4.4.2006 ve výši 3 281 172,- Kč, musí uhradit dědicové podle svých dědických podílů.

Žalovaný odcitoval znění ust. § 55a zákona č. 337/1992 Sb. a konstatoval, že za nesrovnalost vyplývající z uplatňování daňových zákonů nelze považovat úmrtí v rodině – smrt manžela a otce, ani povinnost úpravy základu daně při ukončení podnikatelské činnosti v souladu s ust. § 23 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění platném pro rok 2004, tzn. i o hodnotu pohledávek, které by při úhradě byly zdanitelným příjmem, v částce 11 225 532,- Kč, jak uvedeno v žádosti.

Podle žalovaného úpravu základu daně podle ust. § 5 odst. 3 a 7 zákona č. 586/1992 Sb. nelze považovat za nesrovnalost při uplatňování daňových zákonů, která je jediným zákonným důvodem pro prominutí daně dle § 55a zákona č. 337/1992 Sb.

Žalovaný měl pak dále za to, že v souladu s ust. § 13 odst. 1 zákona č. 455/1991 Sb. zemře-li podnikatel, může v živnosti pokračovat až do skončení řízení o projednání dědictví správce dědictví, tj. do vydání usnesení Okresního soudu v Šumperku č.j. 21D 534/2004-469 ze dne 20.12.2009, které nabylo právní moci dne 21.1.2010. Pokud dědic podle žalovaného pokračuje v podnikání po zůstaviteli, je to jeho rozhodnutí a výsledek hospodaření zahrnuje jeho podnikatelské schopnosti, a proto ztráta vykázaná v letech 2004 až 2009 celkem ve výši 4,5 mil. Kč není nesrovnalostí při uplatňování daňových zákonů.

Žalovaný posoudil důvody uvedené v žádosti a v souvisejícím spisovém materiálu a dospěl k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro prominutí daně z důvodu odstranění nesrovnalostí při uplatňování daňových zákonů.

Žalobci v žalobě uvedli, že ve své žádosti o prominutí daně spatřují nesrovnalost při aplikaci daňových zákonů především v tom, že v případě dědicova pokračování v činnosti zůstavitele do šesti měsíců po úmrtí zůstavitele, má dědic možnost uplatnit v souladu s ust. § 5 odst. 3 zákona č. 586/1992 Sb. daňovou ztrátu zůstavitele a zároveň může přihlédnout i k zásobám získaným z dědictví po zůstaviteli.

Žalobci upozorňují na skutečnost, že sám žalovaný nepřímo připouští, že úmrtí daňového subjektu není v ust. § 23 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. zmíněno, ani přímo řešeno. Žalovaný pak podle žalobců v této souvislosti na žádné konkrétní ustanovení zákona o daních z příjmů, podle kterého se takto usuzuje a postupuje, neodkazuje.

Žalobci na rozdíl od žalovaného spatřují za nesrovnalost vyplývající z uplatňování daňových zákonů to, že zákon č. 586/1992 Sb. hovoří na jedné straně v § 5 odst. 3 a 7 o pokračování podnikatelské činnosti zůstavitele a na druhé straně je ve zjevném rozporu s tímto aplikováno ust. § 23 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. a to v souvislosti s ukončením podnikatelské činnosti zůstavitele bez ohledu na to, zda dědic pokračuje nebo nepokračuje v činnosti zůstavitele.

Žalobci pak také nesouhlasí s názorem žalovaného, že prominout daň lze pouze v případě takových nesrovnalostí, které mají svůj původ v daňových zákonech a jejichž aplikací by došlo ke dvojímu zdanění, což dle názoru žalovaného nelze vztáhnout na žádost žalobců o prominutí daně. Uvádějí, že ve vazbě na ust. § 55a zákona č. 337/1992 Sb. nelze tvrdit, že může jít pouze o nesoulad nebo nesrovnalosti mezi daňovými zákony. Ze zákonné formulace „při uplatňování daňových zákonů“ je podle žalobců zřejmé, že může jít rovněž o nesoulad nebo nesrovnalosti při postupu správce daně či daňového subjektu s daňovými zákony, které vznikají v průběhu jejich nesprávného nebo nezákonného uplatňování, a které není možno řešit jinými opravnými prostředky.

Žalovaný dle názoru žalobců nepřipustně zužuje naplnění podmínek pro prominutí daně pouze na nesrovnalosti legislativního charakteru.

Žalobci se domnívají, že při aplikaci ust. § 23 odst. 8 zákona č. 586/1992 Sb. by mohlo rovněž dojít ke dvojímu zdanění pohledávek zemřelého poplatníka, neboť v ust. § 23 odst. 4 není vyloučení příjmů zemřelého poplatníka přímo zmíněno ani řešeno.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný mimo jiné reagoval na námitky žalobců a navrhl žalobu zamítnout.

V rámci ústního jednání konaného dne 1.7.2014 účastníci řízení setrvali na svých právních názorech a procesních stanoviscích.

Ve správním spise se pak především nachází žádost žalobců o prominutí části daně ze dne 24.5.2010 a žalobou napadené rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 27.8.2010 č.j.: 39/75 892/2010-392.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zák.č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Městský soud v Praze nemá pochybnost o tom, že rozhodnutí o prominutí daně podle ust. § 55a odst. 1 daňového řádu podléhá soudnímu přezkumu, neboť žalobní legitimace podle ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. náleží každému, kdo je dotčen ve své právní sféře, tj. v případech, kdy se jednostranný úkon správního orgánu, vztahující se ke konkrétní věci a konkrétním adresátům, závažně a autoritativně dotýká právní sféry daného subjektu. Skutečnost, že rozhodnutí je založeno na volné úvaze správního orgánu má význam pouze z hlediska rozsahu soudního přezkumu, ale nikoliv žalobní legitimace. Zkoumá-li soud dopad rozhodnutí o prominutí daně do právní sféry žalobce, je jeho účinek v právní sféře žalobce zcela zřejmý. V případě, že žalovaný žádosti vyhoví, zaniká povinnost žalobce zaplatit daň, v opačném případě povinnost trvá. Rozhodnutí o prominutí daně nemůže být ze soudního přezkumu vyloučeno. K tomu lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu 7 Afs 15/2007-106 ze dne 4.2.2010, uveřejněný pod č. 2066/2010 Sb. NSS a prejudikaturu v něm uváděnou, obdobně rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 10Ca 192/2008-34.

V posuzované věci vyšel soud z následně uvedené právní úpravy:

Podle ust § 55a odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb. ministerstvo může daň zcela nebo částečně prominout z důvodů nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. U

příslušenství daně tak může učinit i z důvodu odstranění tvrdosti. K tomuto prominutí může dojít v kterémkoli stadiu daňového řízení.

Podle ust. § 55a odst. 4 věta první zákona č. 337/1992 Sb. rozhodnutí o žádosti o prominutí daně nemusí obsahovat odůvodnění a opravné prostředky proti němu se nepřipouštějí.

Soud posoudil předmětnou věc takto:

Soud předně konstatuje, že aby mohl přezkoumat napadené rozhodnutí ve vztahu k uplatněným námitkám, musí rozhodnutí obsahovat odůvodnění. Z odůvodnění rozhodnutí totiž žalobci i soud zjišťují, z jakých skutečností správní orgán vycházel, jaké důkazy provedl, jak tyto důkazy hodnotil a k jakým závěrům tak dospěl, tedy důvody a úvahy správního orgánu, jenž vedly k vydání rozhodnutí.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že rozhodnutí o prominutí daně podle ust. § 55a zákona č. 337/1992 Sb. je rozhodnutím vydávaným na základě správního uvážení (bližší viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.7.2009, č.j.: 8 Afs 85/2007-54). Při přezkumu správní úvahy si tedy soud klade především tyto otázky; zda správní úvaha byla vytvořena na základě podkladů založených ve správním spisu, zda je výsledkem logických úvah a zda správní orgán při úvaze nevybočil z mezí stanovených zákonem. Vztáhne-li soud tyto závěry na rozhodnutí o prominutí daně, jenž je vydáváno podle ust. § 55a zákona č. 337/1992 Sb., je zřejmé, že z tohoto rozhodnutí musí být jednoznačně seznatelné, na základě jakých skutečností správní orgán založil svůj závěr o prominutí nebo neprominutí daně a proč důvody, pro které daňový subjekt žádal o prominutí daně, považuje za oprávněné nebo neoprávněné. Dle náhledu soudu žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedeným požadavkům v plném rozsahu dostál.

V dané věci je dle názoru soudu za podstatné nutno považovat skutečnost, že napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o žádosti žalobců o prominutí daně z důvodu nesrovnalostí vyplývajících z uplatňování daňových zákonů. Jak koneckonců konstatoval žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí: „Prominutí daně dle § 55a zákona o správě daní je specifickým prostředkem liberační povahy, při jehož uplatnění nedochází k nápravě či odstranění vad rozhodnutí nebo nesprávného postupu správce daně při aplikaci daňového zákona. K nápravě či odstranění vad zákonnosti rozhodnutí o stanovení daně v daňovém řízení slouží resp. jsou určeny jiné opravné prostředky než je prominutí daně.“ Podstatné je ovšem i to, že na prominutí daně, a to ani částečné z důvodu nesrovnalostí z uplatňování daňových zákonů není právní nárok, tzn. že ministerstvo tady rozhoduje na základě vlastního správního uvážení a pokud shledá, že důvody pro prominutí jsou, tak promine, pokud shledá, že nikoliv, tak tak neučiní, ale je to skutečně pouze na jeho správním uvážení. Z toho ovšem vyplývají pak i limity pro soudní přezkum takového rozhodnutí. Soudní judikatura ve správním soudnictví, jak shora uvedeno, setrvává na závěru, že soud při přezkoumávání takovýchto rozhodnutí v podstatě posuzuje jen to, zda-li jsou odůvodněna, tedy zda-li Ministerstvo financí uvedlo důvody, které vedly k určitému závěru, zda byly vydány v řádném řízení, řádným způsobem, zda odůvodnění je logicky správné, zda tedy směřuje k věci, zda nebyla případně uplatněna nějaká svévole ze strany správního orgánu. Stejná kritéria musel tedy soud použít na přezkum rozhodnutí napadeného aktuální žalobou a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Napadené rozhodnutí se dle názoru soudu přezkoumatelným způsobem vypořádalo s argumentací žalobců uvedenou v jejich žádosti. Žalovaný žalobcům vyložil, proč jejich žádosti o prominutí nevyhověl a v podstatě soud tedy neshledal žádný důvod pro to, aby předmětné rozhodnutí zrušil, neboť je přezkoumatelné, je srozumitelné, důvody v něm jsou tedy srozumitelným způsobem vyloženy. Pokud pak jde o žalobu, ta je v podstatě věcnou polemikou s v rozhodnutí uvedenou argumentací žalovaného Ministerstva financí. Tato polemika pak v podstatě spočívá v tom, že žalobci nesouhlasí se správním uvážením, jaké provedlo Ministerstvo financí, a domáhají se, aby ve věci bylo rozhodnuto na základě jiného správního uvážení. Takový postup ovšem není možný, soudu tedy nepřisluší, aby přezkoumával správní uvážení Ministerstva financí s výjimkou těch situací, kdy soud přezkoumává, zda tam vůbec takové správní uvážení je, zda vychází ze skutečností, které jsou ze spisu seznatelné a zda je učiněno na základě zásad logického uvažování. Všechny tyto náležitosti v dané věci byly splněny, soud žádnou vadu v tomto směru neshledal a skutečnost, že tedy žalobci mají na věc jiný názor a že by byli rádi, aby Ministerstvo financí dospělo k jinému závěru, nelze považovat za důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.

Na základě shora uvedených skutečností Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žádná z námitek žalobců není důvodná a že tudíž žaloba nebyla podána důvodně. Z tohoto důvodu soud žalobu zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst.1 věta první s.ř.s., podle něhož by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení podle úspěchu ve věci náleželo žalovanému správnímu orgánu, tomu však žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly, a proto soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 1. července 2014

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kotlanová